

saaledes, at hele Hovedvægten lægges paa det at løse Opgaver. Lærebøgerne — ja, jeg skal ikke indlade mig paa nogen som helst indgaaende Kritik af de Lærebøger, som nu anvendes; jeg vil endog saa sige, at jeg har i det sidste Aar gennemlæst de Lærebøger, som nu anvendes, og det har været mig en stor Fornøjelse at læse dem, men jeg maa rigtignok tilføje: jeg forstaaer ikke, hvorledes egentlig en Discipel skulde kunne læse dem paa egen Haand. De Lærebøger, vi havde i min Tid, vare af den Bestaaffenhed, at en Skolediscipel, som havde Evne for Matematik, kunde, om det skulde være, læse sin Lektie paa egen Haand uden Lærer. De vare maaste for brede og udførlige, men lette at læse. De nuværende ere fornøjelige at læse for Mænd, som kunne Matematik i Forvejen, men for Skoledisciple ere de meget svære. Nu lægger man ikke Hovedvægten, som i min Tid, paa Undervisning i Lærebøger; Hovedvægten lægges paa at løse Opgaver, og skønt der siges i den Betænkning, som er afgiven af Undervisningsinspektionens Hiertal, at dette første maa ikke forsømmes, og at det er vigtigt, maa jeg dog sige, at jeg tror, det bliver forsømt. Jeg har altsaa den Indvendning mod denne Løsen Opgaver, at den drives i et alt for vidt Omfang; der lægges en Byrde paa Disciplene i Skolen, som er alt for uhyre stor. Der kræves nemlig et Hjemmearbejde til denne Løsen Opgaver, som er let for dem, der have let ved at lære Matematik, men som er aldeles uoverkommeligt for dem, der have svært derved. Og det maa jo ikke glemmes, naar vi tale om et Fag som Matematik, at der er en stor Mængde Mennesker, som kunne være overmaade godt begavede paa andre Omraader, men for hvem Matematik falder meget vanskelig. Derfor fremmer denne ensidige Vægt, som lægges paa at løse Opgaver, noget, som ikke skulde fremmes i Skolen: den fremmer "Syntheriet" i allerhøjeste Grad; for de Disciple, der ikke kunne finde ud af deres Opgaver, bliver der ikke andet at gøre end at skrive op efter deres Kammerater eller at lade sig hjælpe af dem. Jeg tillader mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa dette Punkt, og jeg vil, idet jeg har omtalt det, tillade mig at henlede Tingets Opmærksomhed paa en Afhandling, der i Sommer er udkommet af en Mand, der er aldeles kompetent til at dømme i denne Sag, nemlig Overlærer Schmidt fra Odense, som i Programmet for Odense Katedralskole har skrevet en Afhandling, der netop gaar ud paa at fremhæve det samme, som jeg fra mit Lægmandsstandpunkt var

kommen til at se og allerede, inden han skrev denne sin Afhandling, underhaanden havde gjort den højtærede Ministers Departementschef opmærksom paa, saaledes at det ikke er en Undenhaands Betragtning, men noget, jeg gennem min egen Betragtning er bleven opmærksom paa. Naar der derfor i det foreliggende Lovforslag bestemmes, at der skal indføres en skriftlig Prøve i Matematik ved Studentereksamen, ja, saa vilde jeg overmaade gerne have, at denne Bestemmelse skulde gaa ud. Jeg vilde gerne være med til at genindsføre Matematik lige op til Studentereksamen, men jeg vil ikke kunne være med til en Bestemmelse, som særlig lægger Vægten paa dette, at det skulde være den skriftlige Øvelse i at løse Opgaver, hvorpaa Eftertrykket skulde lægges. Det er meget muligt — jeg er ikke tilstrækkelig Matematiker til at dømme derom — jeg tror endog saa, at denne Øvelse har den afgørende Betydning for dem, som ville studere Matematik og saa det til deres Fag igen, men Skolen skal ikke være en Fagskole, Skolen skal give almindelig Dannelse. Naar jeg bruger Udtrykket almindelig Dannelse, er det selvfølgelig, at det kun er i den Forstand, hvori det skal bruges i denne Sammenhæng. Her er ikke Tale om, hvad vi ellers forstaa ved almindelig Dannelse. Jeg har staaet som Præst for Bønder i 4 Aar, og jeg har under den grove Badmelskøfte ofte fundet en Hjertets Dannelse og en Følelsens Renhed, som gør, at jeg stiller mange af dem i Dannelse højt over dem, som ellers kaldes dannede. Jeg bruger ikke dette Ord i nogen aristokratisk Betydning her. Naar der tales om almindelig Dannelse under Forhandlingen om en Lov om de lærde Skoler, følger det af sig selv, at det er den almindelige Dannelse, som maa kræves som Forudsætning for at kunne følge den akademiske Undervisning — det er den, som de lærde Skoler ere bestemte til at forberede unge Mennesker til at kunne følge — og der vil jeg sige, at Matematikken har en stor Betydning, navnlig efter at man ved anden Eksamen har afstaffet Undervisningen i den formelle Logik. Men skal Matematikken have den Betydning for alle de studerende og i det hele taget, som den burde have, saa bør den drives, som den blev drevet i gamle Dage, og ikke ensidig som Øvelse i at løse matematiske Opgaver.

Naar jeg saa derefter gaar over til Latin, er der jo i Lovforslaget foreslaaet, at den latinske Stil, som nu skrives ved Udgangen af fjerde Klasse, skal affattes, og det er en Bestemmelse, som jeg er overmaade glad ved. Jeg anser det ganske vist for et stort Misgreb, at den latinske Stil, som den